



MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-22 ta' Gunju, 2006

Citazzjoni Numru. 916/2003

**Avukat Dr Christian Farrugia bħala mandatarju
speċjali tas-soċjetà estera *Tissage Lapalud SA***

Versus

Peter Blond International Limited

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda titlob l-esekuzzjoni ta' sentenza li kienet kisbet minn tribunal franċiż kontra s-soċjetà konvenuta.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi b'sentenza mogħtija mit-*Tribunal de Commerce de Villefranche Tarare* fi Franza fil-11 ta' Ġunju 1998 is-soċjetà konvenuta kienet kundannata tħallas lis-soċjetà attriċi s-somma ta' mitejn, sebgha u sebghin elf, ħames mija u tmienja u tletin frank franċiż u tlieta u ħamsin ċenteżmu (Fr 277,538.53), li tiġi bejn wieħed u ieħor daqs tnejn u erbgħin elf, tliet mija u għaxar euro u u sebgha u erbgħin ċenteżmu (€ 42,310.47), jew tmintax-il elf, mija u tmienja u ħamsin lira ta' Malta (Lm

18,158), valur ta' fattura li ma tħallsitx mill-konvenuta, flimkien ma' l-imgħaxijiet legali u l-ispejjeż.

Din is-sentenza kienet imwettqa mill-*Cour d'Appel de Lyon* b'sentenza mogħtija fit-22 ta' Marzu 2001, li ordnat lill-konvenuta tħallas ukoll l-ispejjeż ta' dik l-istanza, li telgħu għal disa' mija u disgħa u tletin euro u wieħed u erbgħin centeżmu (€ 939.41).

Is-sentenza llum hija *res iudicata* u s-soċjetà attriċi trid illi tesegwiha kontra l-konvenuta kif igħid l-art. 826 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Għalhekk fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti tordna l-esekuzzjoni kontra l-konvenuta tas-sentenza mogħtija mit-*Tribunal de Commerce de Villefranche Tarare* fil-11 ta' Ġunju 1998 u mwettqa mill-*Cour d'Appel de Lyon* fit-22 ta' Marzu 2001. Qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż u l-imgħaxijiet.

Is-soċjetà konvenuta ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. it-talba tas-soċjetà attriċi għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż għax it-*Tribunal de Commerce de Villefranche Tarare* u l-*Cour d'Appel de Lyon* ma kellhomx ġurisdizzjoni li jisimgħu u jaqgħu l-kawża taħt l-art. 742(b) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili; u
2. il-merkanzija li għaliha l-attriċi qiegħda tippretendi ħlas kienet ta' kwalità inferjuri, u qatt ma kienet konsenjata lill-konvenuta.

Qabel xejn għandu jingħad illi dan il-każ ma jaqax taħt ir-Regolament 44/2001 tal-Kunsill tal-Komunità Ewropea, magħruf bħala *Bruxelles I*, għax is-sentenza li tagħha qiegħda tintalab l-esekuzzjoni ngħatat qabel ma dak ir-Regolament daħal fis-seħħ f'Malta fl-1 ta' Mejju 2004 u d-dispożizzjonijiet transitorji fl-art. 66 ta' dak ir-Regolament igħidu hekk:

1. This Regulation shall apply only to legal proceedings instituted and to documents formally drawn up or registered as authentic instruments after the entry into force thereof.

Il-kawża tallum għalhekk hija regolata bid-dispożizzjonijiet fl-artt. 826 *et seq.* tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, li fiż-żmien relevanti kienu jgħidu hekk:

826. Bla ħsara tad-dispożizzjonijiet ta' l-Att dwar l-Esekuzzjoni Reċiproka ta' Sentenzi ta' Tribunali Ingliżi, is-sentenzi mogħtija minn qorti kompetenti ta' pajjiż barra minn Malta, u li jkunu saru ġudikat, jistgħu jiġu esegwiti

mill-qorti kompetenti ta' Malta, b'has-sentenzi mogħtija f'Malta, fuq ċitazzjoni b'talba biex tiġi ordnata l-esekuzzjoni ta' dawk is-sentenzi.

827. (1) Id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu li jiġi minnufih qabel dan ma għandhomx iseħħu:

(a) jekk is-sentenza li tagħha tintalab l-esekuzzjoni tista' tkun attakkata għal xi waħda mir-raġunijiet imsemmija fl-artikolu 811;

(b) f'każ ta' sentenza mogħtija fil-kontumaċja, jekk il-partijiet ma kinux kontumaċi skond il-liġi barranija;

(ċ) jekk is-sentenza fiha xi disposizzjonijiet kuntrarji għall-ordni pubbliku jew għal-liġi pubblika interna ta' Malta.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu, l-eċċezzjoni ta' inkompetenza minħabba nuqqas ta' ġurisdizzjoni tal-qorti li tat is-sentenza, tista' tingħata taħt id-disposizzjoni ta' l-artikolu 811(d), ukoll jekk dik il-qorti tkun iddeċidiet fuq l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza, fil-każ ta' azzjoni kontra persuna li ma taqax taħt il-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti sew minħabba d-domicilju jew ir-residenza tagħha, kemm-il darba dik il-persuna ma tkunx qagħdet minrajha għal dik il-ġurisdizzjoni.

Għall-każ tallum, ladarba s-soċjetà konvenuta ressqet eċċezzjoni ta' inkompetenza minħabba nuqqas ta' ġurisdizzjoni tal-qorti li tat is-sentenza, hija rilevanti r-raġuni taħt l-art 811(d) għala s-sentenza tista' tkun attakkata:

(d) jekk is-sentenza tkun ġiet mogħtija minn qorti inkompetenti minħabba n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni

Għalkemm is-soċjetà konvenuta dehret quddiem il-qorti franciża, b'hekk ma qagħditx minrajha għall-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti, għax ressqet eċċezzjoni ta' inkompetenza li iżda kienet miċħuda wara illi l-qorti għamlet dawn il-konsiderazzjonijiet:

WHEREAS in the case in point, the following comment is included on all the successive documents of the ETS LAPALUD corresponding to the execution phases of the operations, in red (with the rest of the text being in blue), in large characters thus quite apparent in relation to the rest of the text: "SEE OUR SALES TERMS ON THE REVERSE SIDE",

THAT it is specified under this comment, in French and in English:

"The purchaser acknowledges having perused the present general sales terms and having accepted them.

"Any order implies that the purchaser waives his right to take advantage of his own general purchasing terms".

THAT the general sales terms on the reverse side are also in French and in English.

WHEREAS these same documents were used for previous trade relations between the TISSAGES LAPALUD Company and the PETER BLOND INTERNATIONAL Company,

THAT there are grounds for stating that the clause contained in the general sales terms of the TISSAGES LAPALUD Company comes under the above-mentioned conditions,

WHEREAS all documents including this clause were brought to the attention of the PETER BLOND INTERNATIONAL Company and added to the proceedings (both parties signing the same documents which include this clause),

WHEREAS PETER BLOND INTERNATIONAL did not repudiate these general sales terms in favor of other terms, whereas, moreover, it is not maintained that there were any other terms,

WHEREAS this clause is thus perfectly enforceable with respect to the PETER BLOND INTERNATIONAL Company,

Consequently the Court should declare itself competent to hear the dispute.

Il-qorti barranija għalhekk sabet li kellha ġurisdizzjoni bis-saħħa ta' patt bejn il-partijiet.

Is-soċjetà konvenuta reġgħet ressqet quddiem din il-qorti l-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' kompetenza tal-qorti franciża għar-raġuni li l-kawża kienet fil-kompetenza tal-qrati ta' Malta. Din l-eċċezzjoni, iżda, ma hjjex tajba għax il-ġurisdizzjoni ma tkunx dejjem esklużiva: il-fatt li l-qrati ta' Malta kellhom ġurisdizzjoni ma jfissirx illi qorti barranija ma setax ukoll kellha ġurisdizzjoni, aktar u aktar jekk bejn il-partijiet kien hemm patt li jagħti ġurisdizzjoni lil dik il-qorti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Madankollu, il-prova illi kien hemm dak il-patt trid issir u, ladarba l-art. 827(2) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jgħid illi deċiżjoni dwar il-kompetenza tagħha mogħtija mill-qorti barranija ma torbotx lil din il-qorti — u għalhekk is-sentenza ma hijiex prova ta' l-eżistenza tal-patt —, il-prova trid issir quddiem din il-qorti, u l-oneru qiegħed fuq is-soċjetà attriċi.

Din il-prova ma saritx, għax ma ntweritx kopja tal-kuntratt bejn il-partijiet, u lanqas ma saret prova illi s-soċjetà konvenuta kellha d-domicilju jew ir-residenza tagħha fi Franza.

Għal dawn ir-raġunijiet din il-qorti ma ssibx li l-qorti franciża kellha ġurisdizzjoni biex tisma' u taqta' l-kawża li fiha ngħatat is-sentenza li tagħha qiegħda tintalab l-esekuzzjoni, u għalhekk is-sentenza ma tistax tiġi esegwita f'Malta.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża billi tiċhad it-talba tas-soċjetà attriċi u tikkundannaha tħallas l-ispejjeż tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----